

Zatrzymanie prawa jazdy – utrata i odzyskanie uprawnień

Kierowcy w Polsce nagminnie tracą prawo jazdy z tytułu przekroczenia dozwolonej prędkości. Jednak nie jest to jedyny powód gdy kierowcy mogą stracić uprawnienia do prowadzenia pojazdów. Do utraty prawa jazdy dochodzi również na przykład w sytuacji przewożenia samochodem większej liczby pasażerów niż dozwolona w dowodzie rejestracyjnym, za jazdę po użyciu alkoholu, a także w stanie nietrzeźwości lub ucieczkę z miejsca wypadku.

Od 18 maja 2015 roku przekroczenie prędkości o 50 km/h na terenie zabudowanym skutkuje odebraniem prawa jazdy. Z danych udostępnionych przez Biuro Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji wynika, że w 2022 roku funkcjonariusze 28 976 razy zatrzymali prawo jazdy za przekroczenie dozwolonej prędkości 50 km/h w terenie zabudowanym. Policjant zatrzymuje dokumenty natychmiast podczas kontroli, a kierowca jest go pozbawiony przez okres 3 miesięcy. Dodatkowo kierowca zostaje ukarany mandatem w wysokości 1500 zł, ale przy kolejnym tego rodzaju incydencie będzie to już mandat w wysokości 3000 zł. Poza karą pieniężną kierowca zostanie ukarany karą do 15 punktów karnych. Co ciekawe, taka sama kara spotyka tych, którzy przewożą autem liczbę osób niezgodną z danymi ujawnionymi w dowodzie rejestracyjnym pojazdu. W sytuacji gdy kierowca pomimo zatrzymania dokumentu uprawniającego do jazdy autem, będzie dalej poruszał się po drogach jako kierowca pojazdu, okres z 3 miesięcy wydłuży się do 6 miesięcy. Kolejna jazda skutkuje pozbawieniem uprawnień całkowicie i kierowca będzie musiał ponownie zdawać egzamin państwowy.

Zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na minimum 1 rok i maksimum 10 lat orzeka się w przypadku popełnienia przestępstwa przez kierowcę. W takiej sytuacji utrata prawa jazdy jest jednym ze środków karnych, uregulowanych w art. 39 pkt 3 Kodeksu karnego. W przypadku zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych z powodu wykroczenia - kierowca może zostać ukarany zakazem prowadzenia pojazdów i utratą prawa jazdy na 12 miesięcy, przy czym minimum to 6 miesięcy, maksimum to 3 lata (art. 29 § 1 Kodeksu wykroczeń).

Utrata prawa jazdy z tytułu nadmiernej ilości punktów karnych uzależniona jest od stażu za kierowcom. Art. 135a ust. 1 pkt 1 lit. h ustawy Prawo o ruchu drogowym podaje, że kierujący pojazdem, który ma prawo jazdy krócej niż rok, może zebrać maksymalnie 20 punktów karnych. Młody kierowca może odzyskać prawo jazdy po powtórnych zdaniu egzaminów: praktycznego i teoretycznego. Kierowcy z dłuższym stażem tracą prawo jazdy po przekroczeniu limitu 24 punktów karnych (art. 135a ust. 1 pkt 1 lit. g Kodeksu drogowego). Wtedy starosta wydaje decyzję administracyjną o skierowaniu kierowcy na badanie psychologiczne i kurs reedukacyjny w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Za kierowanie pojazdem mechanicznym po utracie prawa jazdy grożą surowe konsekwencje, np. wydłużenie okresu zatrzymania prawa jazdy lub całkowite cofnięcie uprawnień, co zmusza kierowcę do ponownego zdania egzaminu, aby je odzyskać.

Zakaz prowadzenia pojazdów na krócej niż rok. O czym pamiętać przy odbiorze dokumentu prawa jazdy?

W sytuacji gdy dokument został zatrzymany na krócej niż rok, odzyskanie go nie jest procedurą skomplikowaną. W pierwszej kolejności kierowca musi poczekać do końca zawieszenia uprawnień prowadzenia pojazdów mechanicznych. Po tym czasie kierowca może udać się do odpowiedniego urzędu lub wykonać niezbędne czynności zdalnie z domu. Jedynie po odbiór dokumentu należy udać się osobiście do odpowiedniej placówki. O jakich formalnościach należy pamiętać przy odbiorze dokumentu prawa jazdy?

1. Zweryfikowanie ważności badań lekarskich i ewentualnych badań psychologicznych.
2. W razie ich nieważności konieczne jest udanie się do odpowiedniego lekarza, by przejść badania ponownie i otrzymać orzeczenie.
3. Wypełnienie wniosku o zwrot zatrzymanego prawa jazdy.
4. Dokonanie opłaty za zwrot prawa jazdy przelewem lub w kasie urzędu (50 groszy za zwrot i 100,50 zł za nowe prawo jazdy, jeśli dotychczasowe prawo jazdy straciło ważność, jeśli prawo jazdy nie straciło ważności to jedynie opłata 50 groszy za zwrot)
5. Złożenie niezbędnych dokumentów w urzędzie lub wysłanie ich drogą mailową.
6. Odebranie prawa jazdy w urzędzie.
7. Przy odbiorze dokumentu okazanie dowodu osobistego albo polskiego paszportu – jeśli jesteś obywatelem Polski.

8. Przy odbiorze dokumentu okazanie paszportu, tymczasowego zaświadczenia tożsamości cudzoziemca, karty pobytu, polskiego dokumentu tożsamości cudzoziemca lub zgody na pobyt tolerowany – jeśli jesteś cudzoziemcem

Co jeśli sąd odbierze prawo jazdy na rok?

Jeśli sąd odbierze kierowcy prawo jazdy na co najmniej jeden rok, to sytuacja kierowcy jest bardziej skomplikowana. Po upływie czasu, kiedy obowiązywał zakaz kierowania pojazdami, kierowca musi przejść egzamin sprawdzający jego kwalifikacje, czyli ponownie przystąpić do egzaminu teoretycznego i praktycznego na prawo jazdy. W razie zatrzymania prawa jazdy z kilkoma kategoriami należy zdać egzaminy praktyczne i teoretyczne dla każdej kategorii.

W sytuacji gdy sąd orzeknie zakaz prowadzenia na okres równo 12 miesięcy, to wówczas kierowca nie musi przystępować do egzaminu, lecz otrzyma prawo jazdy po wypełnieniu wniosku i ewentualnym przeprowadzeniu badań lekarskich lub psychologicznych. Przepisy wyraźnie stanowią, że obowiązek ten dotyczy osób, których zakaz prowadzenia był dłuższy niż jeden rok.

Zakaz prowadzenia pojazdów, a obowiązek składek OC.

Wielu kierowców nurtuje równocześnie pytanie czy na czas zakazu prowadzenia pojazdów można zrezygnować z opłacania składki OC? Nie można zrezygnować, ale można sprzedać lub wyrejestrować samochód, co zwalnia właściciela z obowiązku ubezpieczeniowego. Obowiązkowe ubezpieczenie OC jest przypisane do pojazdu. Nie ma znaczenia, czy właściciel z niego korzysta, czy stoi on od dłuższego czasu na parkingu. Rozwiązaniem jest czasowe wyrejestrowanie pojazdu. Można to zrobić na maksymalnie 48 miesięcy. W razie dłuższego okresu orzeczonej kary lepszym rozwiązaniem jest sprzedaż auta.